

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീനിവാസരാമാനുജമഹാദേശികൈഃ (മൈസൂര ആണ്ഡവൻ)
സംസ്കൃതഭാഷായാം അനുവാദ്യ അനുഗൃഹീതം
ശ്രീമദ്വേദാന്താചാര്യവിരചിതം

॥ ഗീതാർഥസംഗീരഹം ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ഗീതാർഥസംഗീരഹം ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാര്യഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ദൃഷ്ടാർഥൈകപ്രചാരേ ദുവന ഇഹ ചതു -

ർവേദനിഷും സദർഥം

ഗൃഹ്ണീധ്യം ശിഷ്ടസേവ്യം ശ്രുതിശിഖരഗുരും

യേ ഭജന്ത്യേതിഭക്ത്യാ |

തേഷാം പാദാംബുജാനി ശ്രയണപദ മഹോ

മേ തഥാ യോന്വഗൃഹ്ണാത്

ഗീതാർഥം വേദചുഡാഗുരുമണി രനഘ -

സ്തപദാബ്ജേ ശ്രയധ്യം ||

യോ വാധർമാനുഭോക്തൃഃ പ്രഭു രപി ജഗതാം

സാരമിഃ പാണ്ഡവസ്യ

കർമജ്ഞാനോദിതായാ ഭവതി പദജുഷാ

മേകലക്ഷ്യം ച ഭക്തേഃ |

ദുർജ്ജ്ഞായാഗ്ലായമൗലിഷ്യധിഗതപരമ -

ബ്രഹ്മനാരായണസ്തഃ

ശ്രീമാനേവോപയാതസ്ത്വയമുഭയവിഭു -

തീശ ഇത്യാഹ തസ്മൈ || 1 ||

ബാന്ധവ്യപ്രീതിമന്തോപുഭയവിരഹിത -

സ്തന്ത ആസൻ തദാ വൈ

കാരുണ്യസ്പേഹയോസ്ത്വാം മിതി മതിവഹതോഃ

മാനസേ ധർമ്മമാമേ |
 ഭീതോത്ത്യന്തം പ്രണമ്യ സ്വചരണ മയമാ -
 നേ ച പാർഥേ്യമ തസ്മൈ
 തത്വം ബോദ്ധ്യം സ്മിതാസ്യോ ഗുരുമണി രൂപയാ -
 തി സു നാരായണസ്സൻ || 2 ||

നശ്യത്യേവ ശരീര മന്ത രുഷിതോ
 ജീവസ്സു നാഹം യഥാ
 ത്യാജ്യസ്സംഗ ഉപാത്തകർമനികരോ
 ന ത്യാജ്യ ഏവാശു തേ |
 തസ്മാദാത്മവിഗോധനസ്യുതിതതി -
 ര്ജായേത മോഹം ത്യജേ -
 ത്യുക്ത്വാ തം വിജയം വിചിത്രചരിതഃ
 ശ്രീശസ്സമാശ്വാസയത് || 3 ||

സാരാസാരജ്ഞ ഏകശ്ചതുരമതിരിതി
 ഖ്യാതിപാത്രാർജുനാത്ര
 ത്യുക്ത്വാ സംഗം സമുദ്യദ്ഗുണകൃതിമഖിലാം
 സത്വം ആരോപയ ത്വം |
 സർവാൺയുക്താനി കർമാൺയപി മയി വിനിവേ -
 ശ്യാനി ചേത്യുബ്രുവൻ യേ
 സർവത്ര ഇണാനിനസ്തേപ്യതിശയയശസ
 ശ്ചേതി നാമോ ജഗാദ || 4 ||

മായാവി വേദജീവി വിതരിതു മപുന -
 ര്ജൻമദാവം മുകുന്ദഃ
 സ്വാവിർഭാവാനുഭാവൻ സ്വയ മിഹ നിഖിലാ -
 വർജ്യകർമാണി ചൈവ |

ശുദ്ധജ്ഞാനാത്തശുദ്ധീന്ദ്രിയപി ഹതിരഹിതാ -
 തത്ത്വമിതിം ലോകനിഷ്ഠാം
 ഏവം പ്രാവേദയന്മേ സുവിശദ മധുനാ -
 ചാർയസമ്പ്രേക്ഷിതായ || 5 ||

ആത്മാലോകേ ച ശൈധ്യം സുവിദിതസുകരോ -
 പാത്തകർമോദിതം തത്
 സംസക്തസ്തത്പ്രകാരേഷ്യധികമപി മനഃ
 പ്രാപികാസ്താഃ ക്രിയാശ്ച |
 ദുഷ്പ്രേക്ഷ്യാത്മാവലോകീകരണപരികര -
 ഇജ്ഞാനയോഗപ്രകാരാൻ
 രമ്യയാ ദ്വാരകായാ അധിപതി രവദ -
 ദ്വാസവസ്യാത്മാജായ || 6 ||

യോഗാഭ്യാസം പ്രദേദാംശ്ചതുര ഇഹ സമാ -
 നസ്ഥിതിംശ്ചാപി യോഗേ
 യോഗോപായാംശ്ച യോഗാദധിഗതപരമാ -
 ര്ത്ഥാംശ്ച യോഗേഷു തേഷു |
 സ്വാത്മോദ്ദേശൈകയോഗം സകലജനഹിതം
 മുഖ്യതാം യോഗനിഷ്ഠാം
 വീരാഗ്രൺയേ ത്വവോചദ്വരമകുടഭ്യതേ
 ഭോഗിപര്യംഗയോഗീ || 7 ||

യാമാർത്ഥ്യം സ്വീയ മാത്മപ്രകൃതിനിരുപമാ -
 ച്ഛാദകത്വം ച താം ച
 മായാ മാത്മൈകതാർത്ഥാം സമധികചതുരാ -
 ത്തീയഭക്തേഷു തേഷു |
 ഇജ്ഞാനീ ത്യാത്മൈവ മേ ഹീത്യസദ്യശമഹിമോ -

ത്കർഷതാം ഇതാനിനശ്ച
മാധ്വീപൂർണാരുണശ്രീചരണ ഉപദിദേ -
ശാത്ര പാർമായ ശൗരിഃ || 8 ||

ഐശ്വര്യം ചാനലന്ധീകരമവിലമലം -
ബുദ്ധിപൂർണ്ണം ഫലം തത്
ദുഷ്ടാപം ചാത്മസാക്ഷാത്കൃതിമദനുഭവം
വീതഭൂയോഭവം ച |
സേവാസ്ത്യാന്യോ രധസ്താദഭിലാഷിതസദാ -
സേവനേച്ഛാനുരൂപഃ
ശ്രീമന്നാരായണോസ്താ അവിജിതവിജയാ -
യാഹ സർവാനുകമ്പീ || 9 ||

ശ്രീമാനപ്രാകൃതാത്മാ സ്വയ മതുലസമു -
ത്കർഷ മാത്മാവതാരേ
വൈലക്ഷണ്യം ത്വനൂനം ധൃതവിവിധതനൗ
പ്രീതി മേതത്സുവിത്സു |
ഭക്തിം തൃക്താൽപകായത്രിദശപരിഷദി
സ്വം പ്രതിതം തദീയാം
സർവം ചൈവം നരായ സ്വപരഹിതപരഃ
പ്രാഹ നാരായണോസ്തൈ || 10 ||

ശ്രീകാരുണ്യേന ഭക്തിം നിരവധി മുദയാ -
ർഥം വിവൃദ്ഭൃമമസ്യഃ
സൗശീൽയം ച സ്വകീയം നിരവധി സുഗുണാ -
പാരഭോഗ്യാമൃതാബ്ധിം |
സർവാമേതാം വിഭൂതിം നിരവധിവിഭവാ
മാത്മാത്രാധിനാഥാം

നിസ്സീദൈശ്വര്യശാലീ ഹരി രമരപതേ -
 രവ്യാജഹാരാത്മജായ || 11 ||

സർവസ്വം നായകോ നസ്സ്യതനു രിതി ലസ -
 തത്പ്രകാരം ബ്രൂവൻ സൻ
 സാക്ഷാത്കർതും വിഭൂതിം സപദി തദുദിതാം
 പ്രാർഥയാമാസ ധൻവീ |
 ദത്യാസ്മൈ ദിവ്യചക്ഷുഃ കി മുചിത മിതര -
 ത്സാധനം വാസ്തി ഭക്തേഃ
 സാക്ഷാത്കുർവന്തി സന്തസ്സിതി ച സുവിശദം
 പ്രാബ്രവീത് വാസുദേവഃ || 12 ||

ഭക്തിസ്ത്യാംഘ്രിസമർപിതാജ്ജ്വലദാ
 ഹ്യേഷാ വിലംബാക്ഷമാ
 തത്യാസ്താധന മേവ ഭോഗ്യഗുണിനോ
 ധ്യാനം തദജ്ഞാനിനാം |
 കൈങ്കരയാണി ലഘുസ്സ്യകർമ്മമതിഹീ -
 നാനാ മുപായസ്സിതി
 ശ്രീശസ്ത്രിയപദപ്രിയപ്രിയതമഃ
 പാർഥായ ചോപാദിശത് || 13 ||

ദേഹാനാം ച സ്വരൂപം ശ്രുതിശതവിദിതം
 ജീവദേദം തഥാത്മ -
 പ്രേപ്സുനാം ഇത്യാനലാഭക്രമ മഥ ച ഫലം
 സ്വാത്മനോ ഇത്യാനജന്യ |
 മൂലം ദേഹോപലബ്ধേഃ പൃഥഗപി കരണം
 ചാത്മനോന്തസ്ത്ഥമാർഗം

പീയൂഷസ്യന്ദിപാദോ ഹരി രവഗമയത്
ധൻവിപാർമായ സമൃക് || 14 ||

ബന്ധും ത്രൈഗുണ്യമേവാഖിലപുരുഷ മിഹാ -
നൂനതഃ സമ്പ്രവൃത്തം
കർതും ത്രൈഗുണ്യമേവ പ്രസ്യുതവദഖിലം
ദുഷ്ട്യതം ബന്ധമൂലം |
ഏവം ത്രൈഗുണ്യമായോത്തരണ മപി ഗതി -
നാം ച ദാനാദിരക്ഷേ
നിസ്സൈഗുണ്യോപകാരി നിജഗദ മകുടാ -
ലങ്കുതായാർജുനായ || 15 ||

തത്ത്വേദ്യസ്സുഷ്ടകേദ്യസ്സനുഗതപുരുഷേ -
ഭ്യോപി തന്മോഹിതേഭ്യഃ
ജിഹ്വാപ്രോക്താഷ്ടവർണൈസ്സഹപരമപദ -
പ്രേപ്തവിശ്വാസിപുംഭ്യഃ |
ആദർശൈവ്യഃ പരവ്യോന്യപി വിമലഗുണൈ
രഷ്ടദിർഭാസുരേഭ്യഃ
വ്യാപീ വിക്രാന്തലോകോ നിജഗദ വിജയാ -
യ സ്വമന്യം വിചിത്രം || 16 ||

യേ സ്വാജ്ഞാപരിപാലകാസ്സുകൃതിനോ
ദേവാ മതാസ്തേ തഥാ
യേ വാ തദ്വിപരീതകർമ്മനിരതാ -
സ്തേ രാക്ഷസാ ദുഷ്ടതാഃ |
ത്വം താവത് പ്രഭുശാസനാനുഗഗുണൈ -
ശ്ചര്യഃ ശ്രുതിരാശ്രയ

ഗ്രാഹ്യം തത്ത്വ മദുഃ സ്വകർമ വിജയാ -
 വേഹീതി കൃഷ്ണോബ്രവീത് || 17 ||

വേദാനുക്താനി കർമാൺയതിബലദിതിജേ -
 ഭ്യോ വിദക്താനി തദ്യത്
 വേദോക്താം കർമനിഷ്ഠാം ദൃഢതരഗുണത -
 സ്ത്രീൻ പ്രകാരാംസ്തദീയാൻ |
 വേദോക്തായാശ്ച തസ്യാസ്ത്രീവിധവിഭജനേ
 ലക്ഷണം തത്പ്രഭാവം
 വേദോദ്ഗാരി മുരാരിർനിജഗദ വിശദം
 വാസവസ്യാത്മജായ || 18 ||

സത്കർമാതിപ്രിയം മേ തദിഹ യദി ഭവേ -
 സാത്വികത്യാഗയുക്തം
 സത്യാനുഷ്ഠാനനിഷ്ഠോ യദപി വിഹിതവാ -
 നാത്മലക്ഷ്യത്വതസ്തത് |
 സത്യാനുഷ്ഠാനലഭ്യം ഫലമപി ശരണാ -
 ഗത്യനുഷ്ഠാന മേവം
 സത്യസ്യൈവ പ്രഭാതാ ഹൃതിശയയശസേ
 പ്രാഹ പാർഥായ ശൗരിഃ || 19 ||

സംഗോൻമൂലൗഷധം ഹീത്യതിബല മമുനാ
 മായിനാ ശൗരിണോക്താം
 ഭോഗ്യാംഭോധേരിവേമാ മതിമധുരസുധാം
 സർവദാത്രിം ച ഗീതാം |
 ഭക്തേഭ്യോ യേ പ്രയച്ഛന്ത്യഥ ച നിശമയ -
 ന്ത്യാദരാദ്യാ പഠന്തി

ഭ്രാജന്തേ ധൂതദുഃഖാംബുധിഗതവിവിധ -
 ഭ്രാന്തയസ്തേ കൃതാർഥാഃ || 20 ||

നിർധൂതാവിലഭോഷമംഗലഗുണ -
 ക്ഷീരാബ്ധിപദ്മാസിനി -
 വക്ഷോത്ത്യദ്ഭുതചേഷ്ടിതപ്രിയതമാ
 ഗീതാ തദീയം ഹി തം |
 നിർഭോഷാഗമമൗലിദേശികവരോ
 ഭക്തിപ്രപത്തുർമിനോഃ
 സാരാമം സുഖബോധധാരണകൃതേ
 സംഗൃഹ്യ ചാൻവഗ്രഹീത് || 21 ||

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമദ്വാമുനയോഗിദർശിതപഥേ
 ഗീതാർഥസംഗ്രാഹകഃ
 ഗ്രന്ഥശ്രീനിഗമാന്തദേശികകൃതോ
 വർവർതി യോ ഭ്രാവിഡഃ |
 ഗോപാലോ ഗുരുരാധനൂഗ്രഹഫലഃ
 തത്സൂക്തിലോലോ മുദാ
 വ്യാഖ്യാത് കന്നഡഭാഷയാ ച വിഭുധ -
 വ്യാഹാരതോഽശ്ലോകയത് ||

|| ഇതി ഗീതാർഥസംഗ്രഹഃ സമാപ്തഃ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |
 ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||